

26. Lågfjällsområde med enformig natur mellan Torneträsk och Karesuando. Säkerligen torftig fauna. Men en del av Torneträsk-områdets intressantare arter, liksom av våra nordostliga fjällarter överhuvudtaget, kunna säkerligen väntas bli anträffade här.

Slutligen vill jag nämna — med tanke på skolungdomen bland denna uppsats' läsare — att det givetvis räknas som en särskild merit för dem som söka Entomologiska Föreningens Grill-stipendium, om de kunna ange, att de ämna ställa sin insamlingsfärd till någon av Sveriges »vita fläckar».

CARL H. LINDROTH.

Insekt-akvariet.

Den amatörentomolog, som råkar ha en damm eller liten sjö med rik undervattensflora nära till hands, bör ej försumma att under sommarmånaderna hålla insekter i akvarium. Ett dylikt »insekt-akvarium» bjuder på en mängd intressanta företeelser, som man där i lugn och ro kan studera. Många drag i vatteninsekternas liv äro i det fria mycket svåra att få se, men i akvariet ha djuren ej alls samma möjligheter att undgå spanande blickar. Man kan även — om man är nitisk — gagna vetenskapen, t. ex. genom att noga beskriva sina skyddslingar i deras olika utvecklingsstadier. Givetvis måste man då hela tiden hålla djuren skilda åt eller på annat sätt utmärka »vem, som är vem». Iakttagelserna över de olika individerna böra numreras eller på annat sätt betecknas. De kläckta exemplaren förses sedan med motsvarande nummer. Då kan man, sedan djuret blivit säkert bestämt, äntligen till anteckningarna foga artens namn. Därmed kunna dessa bliva mycket värdefulla.

Hur bör då akvariebehållaren vara beskaffad, och hur skall den lämpligen inredas? — Svaren på båda dessa frågor beror givetvis på vad för slags insekter eller insektlarver man tänker ha i den. Några dykarbaggar t. ex. kan man ha i snart sagt vilken glasburk som helst, bara man har litet sand på botten och sörjer för baggarnas föda, som kan utgöras av mygglarver och andra smärre vattendjur. De stora *Dytiscus*-arterna försmå ej heller daggmask och fiskyngel.

Största behållningen skänker nog ett akvarium så inrättat, att man har möjlighet däri hysa ett urval av såväl växtätande arter,

som rovdjur. Det är huvudsakligen anordnandet och skötseln av ett sådant s. k. sällskapsakvarium jag här ämnar beskriva. Idealet är att ha ett större sådant gjort av ett ställ med inkittade rutor samt dessutom ett par eller flera små behållare av helgjutet glas på 2 à 3 liter vardera.

Behållaren kan naturligtvis vara rund, men i en sådan försvåras iakttagandet av djuren betydligt. Ett kärl med plana sidor är därför lämpligast. Helgjutna dylika (s. k. elementglas), från helt små till upp till 20 liter, bruka finnas i marknaden. De större av dem äro dock rätt dyra, firman Grave, Stockholm offererar t. ex. ett på c:a 16 liters rymd för kr. 9,60. Dessutom påstås, att de genom spänningar i glaset kunna brista sönder av sig själva. Akvarier gjorda av ett ställ av zinkplåt, vilket målats med oljefärg, och i vilket glasskivor inkittats, ställer sig billigare och äro dessutom bättre. Bäst och billigast blir det, om man är händig och kan göra ett sådant själv. Då kan man även få de lämpligaste måtten för ett insekt-akvarium. I handeln gångbara akvarier äro i allmänhet väl låga i förhållande till längd och bredd. De ha vanligen höjd och bredd vardera ungefär $= \frac{2}{3}$ av längden, exempelvis: bottenyta = 20×30 cm.; höjd = 20 cm. Insektakvariet bör, för att kunna inom sina väggar rymma även ett par över vattenytan uppskjutande sumpväxter, helst ha minst samma höjd som längd. Köper man ett färdigt (alltså för lågt) akvarium, kan man förstås lätt bota felet genom att göra en lös överbyggnad av nät e. d. Detta för att de insekter, som kläckas ur akvariet, ej skola undkamma. Dykarbaggarna ha även ovanan att vilja klättra över kanten eller flyga sin väg. — Det höga akvariet täckes helt enkelt över med ett stycke finmaskigt nät.

Om man själv förfärdigar sitt akvarium, bör man vara noga med att använda ett kitt, som ej blir sprött och hårt, ty då börjar akvariet snart att läcka. Det bästa kittet göres av en blandning av kopalfernissa och zinkvitt, men det blir rätt dyrt. Vanligt glas-mästarkitt med en tillsats av blymönja går också bra. Glasskivorna få ej vara för tunna, ty då kunna de sprängas av vattnets tryck. För akvarier på upp till c:a 8 liters rymd torde dock vanligt fönsterglas förslå. — Större akvarier än på 35—40 liters absolut rymd lämna sig ej för insekter. När man kittat fast rutorna, bör man helst täcka akvariets hela botten med ett kittlager och därefter i detta fastpressa en glasskiva. Denna bör gå så nära ut till kanten som möjligt. De zinksalter, som annars bildas, må varken växter eller djur väl av. Bottenlagret, som växterna planteras i, tar eljes även, om ock långsamt, på zinken.

När akvariet är färdigt och helst efter kittningen fått stå och torka någon dag, kommer turen till inredningen. Till denna skaffas jord, sand och växter. Jorden, som bör vara väl fuktad, slås först i och

packas rätt hårt för att driva ut så mycket luft, som möjligt. Lagrets tjocklek får i viss mån bestämmas av akvariets storlek. Omkring 1 1/2 cm. bör vara minimum. Däröver packas ett rätt tjockt lager ej för fin sand. Sanden skall vara så fri som möjligt från organiska partiklar och fint stoft. Helst vaskar man den därför först i flera vatten. Om man gör ett sluttande bottenlager, vilket ur flera synpunkter (se nedan) är fördelaktigt, bör det vara jordlagret, som göres olikttjockt, sandlagret däremot ej. Sanden är nämligen huvudsakligen till för att hindra jorden att grumla vattnet. — Enbart sand kan också användas till bottenlagret. För att växterna skola få tillräckligt med näring, är det i så fall lämpligt att underst ha ett lager otvättad sand samt däröver tvättad. Vill man, att akvariet utifrån skall ge en tilltalande anblick, kan man, före ihållandet av jorden eller den otvättade sanden, dela av en ränna utefter akvariets väggar med pappskivor e. d. och fylla denna med ren sand. Sedan bottenlagret är färdigt, uppdragas skivorna försiktigt.

Så följer planteringen. Helst bör man ha såväl sumpväxter som helt i vattnet nedsänkta växter. Sumpväxterna, som man ev. kan klara sig utan, tjäna, förutom det rent dekorativa, det ändamålet, att lämna sländorna ett tillhåll vid kläckningen. Har man ej sumpväxter, får man ordna med långa pinnar, nedstuckna i botten, korkflottar med en pinne till mast eller andra ur vattnet tillräckligt uppskjutande föremål, där djuren kunna klättra upp.

Följande svenska växter kunna bland andra med fördel användas i akvarium. Sumpväxter: *Lythrum salicaria*, *Mentha aquatica*, *Oenanthe aquatica*, *Lobelia dortmanna* (expl. med blomstängel), *Alisma plantago*, *Butomus umbellatus*, *Hippuris vulgaris*. Vattenväxter: *Hottonia palustris*, *Ceratophyllum demersum*, *Myriophyllum*-arter, *Elodea canadensis*, *Ranunculus fluitans*, *Callitriche autumnalis*, *Heleocaris acicularis*, *Isoetes lacustris*. Bland fritt flytande växter kunna *Utricularia*-arterna rekommenderas. — Kan man ej ute finna några lämpliga växter, finnas sådana att få i akvarieaffärer. De bästa äro *Vallisneria spiralis* samt *Elodea*-arter.

Växterna läggas i en skål med vatten bredvid akvariet. Med en pinne e. d. gör man ett hål i bottenlagret och sticker ned växten rätt djupt. Därefter klämmer man till, så att den sitter stadigt fast. Så följer nästa växt o. s. v. Man måste arbeta fort, så att plantorna ej hinna torka för mycket. Utefter ena långsidan planteras ej några växter. Här skola djuren ha en fri vattenrymd, och där kan man även bäst observera dem. Har man gjort sluttande botten, böra sumpväxterna alltid sättas på dess högsta del. De få där ett lämpligt vattenstånd. De helt nedsänkta växterna vilja däremot gärna ha rätt djupt vatten. En något sluttande botten förhöjer även i hög grad akvariets attraktiva värde, varjämte avfall

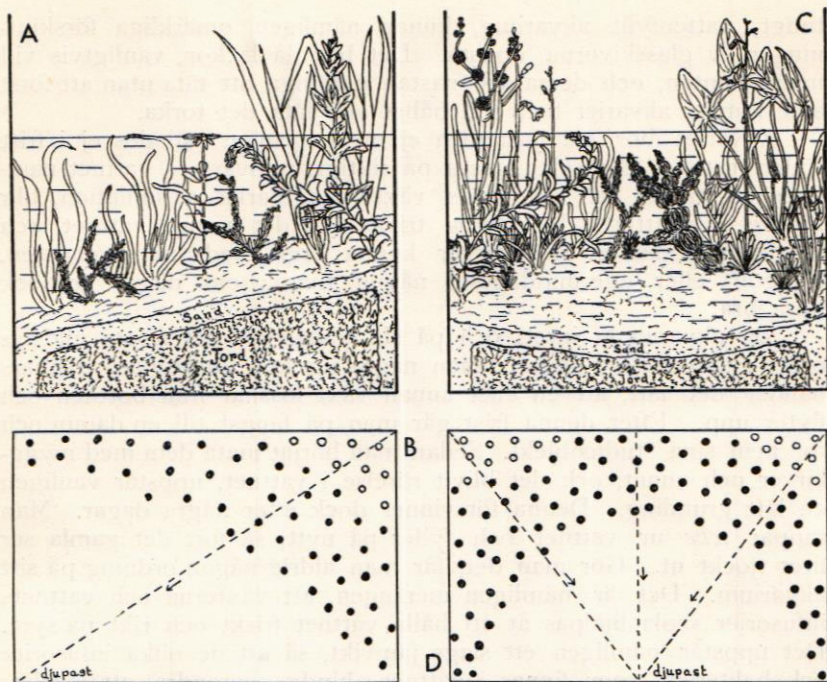

Fig. 1. Två olika sätt att anordna bottenlagret och placera växterna i akvarier. Fig. A och C visa akvarierna från mot rummet vända sidan i längdgenomsnitt. Fig. B och D (skematiska) visa samma akvarier sedda uppifrån; ○○ = område för sumpväxter, ●● = område för vattenväxter.

samlar sig på lägsta punkten och därifrån lättare kan upphämtas, än om det ligger här och var över hela botten. Ovanstående skisser visa ett par olika sätt att placera växterna i akvariet. De streckade linjerna gå från grundaste till djupaste ställena. Den från vegetation fria långsidan vändes inåt rummet.

När planteringen är färdig, lägger man ett papper löst över växterna och håller däröver långsamt och försiktigt vattnet. Hur mycket vatten, som skall påfyllas, blir givetvis vars och ens sak att själv avgöra. För att vattnet ej skall bliva för syrefattigt, bör man dock ej ha mera vatten, än att vattendjupet motsvarar akvariets bredd. — Gäller det att inreda mycket små akvarier, blir tillvägagångendet detsamma, som ovan beskrivits, utom att det naturligtvis ej här blir tal om någon sluttande botten, och vattenväxterna måste inskränkas till en eller ett par stycken. Såvida akvariet ej är helgjutet eller mycket litet, bör det flyttas till den plats, där det sedermera skall stå, innan vatten påhålles. Flyttar man ett

tungt, vattenfyllt akvarium, kunna nämligen omärkliga förskjutningar av glasskivorna uppstå. Det blir då läckor, vanligtvis vid nedre kanten, och dessa äro nästan omöjliga att täta utan att först åter tömma akvariet helt och hållet och låta det torka.

Akvariet bör stå ljust men ej mycket soligt (således ej i fritt söderfönster). Får solen gassa på riktigt, uppvärms vattnet nämligen så starkt, att det, trots växternas starka assimilation, blir mycket syrefattigt. Insekterna trivas ej i det varma vattnet, och en del gäländande insektlarver kunna taga skada av syrebristen. Morgon- eller eftermiddagssol någon timma om dagen är dock bara bra.

När akvariet är inrett och på sin plats, bör det få stå alldeles orört i minst 4—5 dagar, innan några insekter ditsläppas. Annars händer det lätt, att en eller annan växt lossnar från botten och flyter upp. Efter denna frist går man på fångst till en damm och för hem sina studieobjekt. Sedan man börjat mata dem med mygg-larver och annat, och det blivit rörelse i vattnet, uppstår vanligen en lätt grumling. Denna försvinner dock efter några dagar. Man tappar *icke* ur vattnet och fyller på nytt, så fort det gamla ser litet tjockt ut. Gör man det, får man aldrig någon ordning på sitt akvarium. Det är nämligen meningen, att växterna och vattnets infusorier skola hjälpas åt att hålla vattnet friskt och rikt på syre. Det uppstår nämligen ett slags jämvikt, så att de olika infusorier och bakterier, som finnas i vattnet, hindra varandra att förökas allt för mycket. Efter en tid blir även vattnet fattigt på de ämnen, som tjäna dessa små organismer till näring. Man kan vanligen ha samma vatten i sitt akvarium under hela säsongen, bara man ser till, att då och då hålla i lika mycket vatten, som försvunnit genom avdunstningen. Vattnet håller sig alldeles kristallklart och får småningom en något gulaktig färgton.

Av olika anledningar kan emellertid grumling även senare uppstå. Det är huvudsakligen två olika slag av grumling, som förekomma, dels en grönaktig, vanligen luktlös, dels en mjölkaktig med eller utan dålig lukt. Den förra beror på mikroskopiska alger, som i milliontal sväva fritt i vattnet. Den försvinner vanligen, om man under ett par tre dagar täcker över akvariets mot ljuset vända sida och översidan. Dessa alger behöva nämligen mycket ljus. Den mjölkaktiga grumlingen beror vanligen på att man givit djuren mera mat, än de omedelbart ätit upp, eller att akvariet ej hållits tillräckligt rent. Rester efter maskar och mygg-larver samt avbitna växtdelar m. m. ligga då på botten, ruttna, och bilda en rik bakteriehärd. Har detta inträffat, får man skaffa undan avskrädet och så låta sina skyddslingar svälta ett par dagar. Därunder förökas först infusorierna oerhört. De äta upp nästan alla bakterier, och sedan dö de flesta av svält. Grumlingen försvinner.

Väggarna i akvariet klädas snart i tapeter av gröna alger. Dessa gå lätt att skrapa bort, t. ex. med ett rakblad fastsatt på tvären i ett snedhak i nedre ändan av en träpinne. De lösgjorda algerna sjunka till botten och kunna lätt bortskaffas med en hävert. Allra bäst är en s. k. slamhävert, som finnes att få i akvarieaffärer. Man måste dock vara försiktig, så att ej någon insekt passar på att följa med skräpet. — Några insektlarver äta även alger, t. ex. en del dagsländors. Har man sådana, bör åtminstone en del av algerna få ligga kvar på botten, trots att de just ej äro till prydnad. — De alger, som täcka den mot fönstret vettande sidan av akvariet, böra dock ej avlägsnas. De dämpa nämligen ljuset i detta och hindra därigenom alger att överkläda och förkväva växterna däri.

Nu gäller det att skaffa akvariet dess invånare. För att med framgång kunna infånga vatteninsekterna måste man skaffa sig en vattenhäv. Som bygel till denna kan man avända en grov, galvaniserad järntråd. Den böjes cirkelformigt, och ändarna böjas ut för att kunna fästas vid ett skaft. Vid bygeln fastsys en cylinder av starkt tyg och vid denna som botten ett finmaskigt mässingsnät. Om man vill göra håven extra stark och hållbar, skor man bygeln med metall eller läder, ty tyget kring denna utsättes eljes för en mycket kraftig nötning.

Så utrusta vi oss då med häv och burkar och göra en liten expedition till närmaste damm eller kärr. Håven sänkes och får göra några långa svep fram och tillbaka bland täta *Myriophyllum*- eller *Hottonia*-bestånd, utefter gräskanter med nedhängande strån och fram över fri botten.

Fångsten blev genast ganska god. Ur den lilla klump andmat, pinnar m. m., som ligger i håven, arbeta sig diverse underliga individer fram. Rikligast tillstädes äro små bruna och svartaktiga skalbaggar med mer eller mindre välvd ryggsida och plattad, svagt sidenglänsande buksida. De tillhöra fam. *Hydrophilidae* och äro växtätare. De flesta av dem kunna ej simma. De äro långsamma djur, som hålla sig rätt mycket gömda bland växterna. Några stycken av dem kunna vara roligt att taga med hem. Men där finnas andra, livligare individer i håven, som vi måste skynda oss att gripa, innan de försvinna. Det är små dykarbaggar, som dels försöka klättra över kanten, dels göra riktiga skutt genom att »simma» med sina bakben, trots att de äro på det torra.

När vi letat genom håvens innehåll och släppt vår fångst i de medförda, nu vattenfyllda burkarna, göra vi ännu några hävtag på olika platser i dammen. Vi få då vår samling utökad med diverse mer eller mindre underliga djur. Myggglarver av åtminstone ett par slag är här gott om, och dem skola vi ej försmå. Dels äro de utomordentliga studieobjekt, dels få de tjänstgöra som föda åt diverse glupska krabater, som vi också fångat. Däremot äro ej de

s. k. vattenlopporna, små bruna kräftdjur, som liksom hoppa fram genom vattnet, så lämpliga som föda åt insekter i akvarium. De äro ytterst syrebehövande, kvävas därför lätt och skämma därefter otroligt fort akvariets vatten.

Vi vandra nu hem med vår fångst och installera djuren i deras nya boning. De låta sig ej bekomma av flyttningen utan gå genast på upptäcktsfärd i behållaren. En del växtätare, men även sådana, som lura lömskt på rov, ge sig in bland växterna. Dykarbaggarna däremot taga genast det fria vattnet i besittning. Husmaskarna slutligen kråla kring på botten och växter. — Tag ej hem för många husmaskar. De fördärva då akvariets växter totalt.

Där simmar en underlig larv. Långsträckt, spolförmig är den, och huvudet har ett underligt plattat tryne på vilket käkarna sitta som två små nålar. Den liksom glider fram genom vattnet. Där knep den en mygglarv, fortfarande simmande suger den ur mygglarven, tills endast skinnet återstår. Det släpper den och går så på ny fångst. — Det är larven till *Acilius sulcatus* vi fått fatt på. — Nu simmar den upp och hänger sig med bakkroppsspetsen i vattenbrynet. Den förnyar därvid luften i sina trakéer, som mynna i ett kort rör.

En nära släkting till *Acilius*-larven är larven till den stora dykarbaggen, *Dytiscus marginalis*. — Den ha vi också fått med i vår fångst. — Men en sådan marodör våga vi ej utan vidare släppa in i vårt akvarium. Där skulle den snart göra slut på allt annat liv. Antingen får den bo i en särskild, mindre behållare, eller också dela vi av sällskapsakvariet på tvären med en glasskiva och låta på så vis det glupska rovdjuret få sitt särskilda bås. Här får den husera efter behag. Till föda kan den få mygglarver, smärre daggmaskar, grodyngel och husmaskar. Den är nästan omättlig, och att se den äta är ett skådespel för sig. Den håller rovet uppspetsat på sina väldiga, nålvassa käkar, och se, det skrumpnar småningom och är snart ett tomt skinn. — Hur gick det till? Larven har ju faktiskt aldrig haft rovet i sin mun. — Nej, ty dess mun är tillsluten och går ej att öppna. Istället äro de vassa mandiblerna försedda med en kanal, som mynnar nära spetsen. Genom denna kanal pumpar larven in sin matsmältningsvätska i offret. När den efter en stund åter suger till sig vätskan, följer en del av rovets nu upplösta och flytande inre med. Proceduren upprepas gång på gång, och snart har bytets hela inre hamnat i *Dytiscus*-larvens matsmältningskanal. I sanning ett underligt sätt att äta.

Många smärre dykarbaggar simma kring i akvariet, några äro omkring en centimeter långa, andra endast tre à fyra millimeter. En del äro helt mörka, andra ha gulaktiga teckningar. De utgöra ett livligt inslag i bilden. Ibland fånga de någon mygglarv. Förutom med sådana kan man föda dem med enchyträer, små vita maskar,

som bruka förekomma rikligt i fet jord, särskilt närmast gödsel- och avskrädeshögar.

Har man sett! En liten fisk, väl ett elritsa-ungel, irrar fram och åter genom vattnet. När den kommer i närheten av ett *Myriophyllum*-snår, skjuter något blixtnabbt fram, och då det ryckes tillbaka följer elritsan med. — Ja visst ja, där sitter en stor trollsländelarv till största delen dold i vegetationen. Det var med sin till ett framsträckbart griporgan omvandlade underläpp, den s. k. fångstmasken den så kvickt bemäktigade sig vår lilla fisk. — Men är den där sländlarven ej för glupsk att ha tillsammans med de djur vi ej vilja ha uppslukade? — Du sticker ned handen i vattnet för att hämta upp den. Då far sländlarven iväg genom vattnet med stötvisa språng. Men vad var det, som drev den framåt? Benen var det ej, det kunde vi tydligt se. När du till slut får fatt i krabaten, får du gåtan löst. — När larven lyftes upp ur vattnet, sprutar den ut en kraftig vattenstråle genom analöppningen. Genom att upprepade gånger draga in vatten i tarmen och med stor kraft spruta ut det igen simmar alltså larven. Men det är ett sätt att förflytta sig, som den sällan använder annat än vid fara. — Under hela larvstadiet pumpar den dock vatten ut och in genom analöppningen, lugnt och regelbundet. Med tarmen, eller rättare med fina gälblad i denna, andas nämligen larven. Gälbladen stå genom tarmens vägg i förbindelse med trakégrenar.

Som synes är det gott om rovdjur bland vatteninsekterna — och där ha vi ett till. Det är en riktigt elegant varelse, strömlinjeformad, vitaktig och svart och med det bakersta benparet utbildad till långa slanka simredskap. Det är en »ryggssimmare», ett slags skinnbagge av släktet *Notonecta*. Sitt svenska namn har den fått genom sin vana att simma med ryggen nedåt. Den lever av smådjur, som falla på vattenytan. Liksom hos alla skinnbaggar äro dess mundelar utbildade till ett rostrum, d. v. s. ett stick- och sugverktyg. Detta ligger, när djuret vilar, utefter kroppens undersida. För att kunna gripa sitt byte direkt, utan att först behöva vända sig runt, har den fått vanan att ständigt idka ryggsim. Man får vara försiktig, om man tar i en ryggsimmare med fingrarna, ty den kan ge mycket smärtsamma styng med sitt rostrum. Den kallas därför även vattengeting. — Till föda ger man den små vecklar- och mallarver och andra små insekter, som man kastar på vattenytan.

Av mygglarver ha vi fått två slag i fångsten. Dels är där de mörka stickmygglarverna, släktet *Culex*, som i vila, och när de gå till ytan för att andas, intaga en lodrät ställning i vattnet med huvudet nedåt, dels ett slags andra mygglarver, *Corethra*, som äro nästan vattenklara och intaga vågrät ställning. Som larv andas *Culex* genom ett andrör å näst sista segmentet, *Corethra* däremot

endast genom huden. Dess trakésystem användes ej till andning utan är ombildat till ett hydrostatiskt organ, som gör det möjligt för larven att sväva på en punkt i vattnet utan att behöva göra en rörelse.

Sedan vi haft akvariet någon tid, börja den ena efter den andra av husmaskarna att fästa sina hus vid botten och växterna samt spinna för rörens ändar. Ett tiotal dygn därefter öppnas plötsligt en förmiddag en av hylsorna, och ett underligt väsen, nattsländepuppan, kommer ut, flyter upp till ytan och simmar där omkring en stund, tills den finner en sump-växt. Den klättrar upp på denna och sitter där några minuter. Så brister pupphuden, och sländan kommer fram. Det dröjer sedan ej lång stund, förrän dess vingar äro utvecklade, och så bär det iväg.

En tid senare är det trollsländelarvens tur att klättra upp ur det våta elementet, och vi få bevittna det häpnadsväckande och underbara skådespelet, då av den fula nymfen blir ett ståtligt, blåfläckigt luftskepp med långa, glittrande vingar.

En hel del insektlarver, bland dem de här nämnda dykarbaggarnas, tillbringa sin pupptid ovan vattnet i fuktig jord. Enklaste sättet att sörja för sådana är, att så fort man märker, att de bliva oroliga och vilja upp ur vattnet, släppa över dem i en låda eller kruka med jord. Så spänner man ett nät över, så att de ej kunna undkomma. Sedan är det bara att ständigt hålla jorden jämnt fuktig, bäst med en blomsterspruta e. dyl., tills kläckningen äger rum.

Även på vintern finns det insekter i våra dammar och sjöar, såväl larver som fullbildade individer. Det stöter dock på betydliga svårigheter att hålla dem i akvarium denna tid. Insektakvariet får därför anses ha sin säsong begränsad till sommarmånaderna. Insekter och insektlarver, som leva i rinnande vatten, omnämnas ej heller här. De fordra särskilda anordningar för att trivas. Meningen med denna lilla uppsats är ej heller att lämna en fullständig handledning över hur man håller alla olika vatteninsekter i akvarium. Avsikten är endast att lämna den intresserade några grundregler för hur ett enkelt insektakvarium inrättas och skötes. Den vill också ge honom en impuls att själv vidare studera dessa underbara och underliga existenser, som genom sitt undangömda levnadssätt ofta allt för mycket förbises.

Till slut ett råd: Var ej allt för rädd, att rovinsekterna skola sluka en eller annan av de övriga akvarieinvånarna. — Dels är även denna akt ett led i djurens liv och ofta ytterst intressant, dels finns det vanligen flera exemplar av samma art att hämta i närmsta damm. Är det något särskilt djur, som är sällsynt, eller som man av annan anledning vill spara, är det bäst att flytta det i en behållare för sig. I det här beskrivna s. k. sällskapsakvariet

skall man ju försöka åstadkomma en bild i smått av dammens insektliv, och där gäller i stor utsträckning regeln: äta eller ätas.

B. H. HANSON.

Entomologiska erinringar från Lappland.

För var och en som växer upp nära naturen blir dess utveckling i årstidsvarven något kärt och förtroget; man är i viss mån instinktivt så inställd, att man tycker sig leva med i naturens lugna, episka skeende, som ibland — isynnerhet på våren — får ett dramas snabba och obönhörliga intensitet. Hos en ungdom, som växte upp under sådana förhållanden, låg naturiakttagandet och naturspekulationen i viss mån i blodet. Man samlade ett rikt mått av allmänna intryck och faktiska rön från en natur, som man uppfattade såsom en estetisk helhet, där man hos de levande varselserna fann en underbart rik gestaltning och i deras livsföreteelser mången gång det outhärliga lockande frågeställning.

Utgångspunkten för dessa erinringar från pojkåren är kyrkbyn Sorsele, belägen vid nederändan av en väsentligen av Storvindeln bildad sjösträckning i Vindelälven. Under maj, den annorstädes besjunga vårmånaden, kommo tecknen på vegetationsperiodens annalkande enstaka och trögt. Med livligt intresse konstaterades i början på månaden bara fläckar på marken — det var de första, alltsedan på hösten den definitiva snöbetäckningen kom. Så blev marken så småningom avtöad, och mot slutet av månaden gick isen upp i älven, ofta bearbetad av synnerligen friska och starka vårvindar. Redan under denna tid kunde man i skyddade solöppna lägen finna insekter, så på husväggar blå och gröna spyflugor och div. andra tachinider och även bin av släktena *Andrena* och *Halictus*. Och man kunde under de vita fönsterlisterna med ett halmstrå jaga fram de blankbruna spindlarna ur deras gömslen eller locka dem ut genom att kasta flugor i deras nät. Sådana spindlar togos in och placerades i en burk med en glasskiva över och matades med vårens första småkryp. Spindlarnas jakt och kramande envig sinsemellan voro mången gång skrattretande att se. Man kunde också och det redan i början på maj gå ut i skogen och bryta omkull stubbar och släpa hem och lägga i uthusflygelns laboratorium för att där ytterligare plockas sönder och grundligt genomforskas. Där fanns mycket i insektväg att tillvarata, både fullbildat och ofärdigt.

Så i början på juni kom den stora förändringen, då naturen med ens blev klarvaken. Då allt i världen omkring en tycktes